

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII Ч. 226. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, п'ятниця, 16-го листопада 1945.

No. 226. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, November 16, 1945.

VOL. LIII.

П'ЯТ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: В'єрген 4-0837. — Тел. У. Н. Консул: В'єрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ТОРГОВЕЛЬНА ФЛОТА ДІСТАНЕ 11 НОВИХ КОРАБЕЛЬНИХ ВЕЛИТНІВ

Далекосягний план преа. Рузвелта, щоб розбудувати на велику скалю американську торговельну флоту, переходить у дійсність, бо морська Комісія у Вашингтоні рішила приступити до будови 11 люксових над-кораблів, які будуть на третину швидші, ніж досі відомі кораблі. Вони будуть грати важну роль у добутку торговельних шляхів на усіх морях. Два такі кораблі розпочнуть будувати негайно на побережжі Тихого океану. Вони призначені на плавбу між Злученими Державами і Японією і мають перебути цю дорогу в 8 днів. Кожний із згаданих 11 кораблів коштуватиме між 22 і 25 мільйонів доларів, а їх швидкість досягне 29 вузлів. Досі найшвидші американські кораблі могли плисти із швидкістю 21 вузлів. Містота їх досягне 37,500 тон, а довжина кораблів виносиме 1,000 стіп.

ГОДЯТЬСЯ НА ПЕРЕДАЧУ АТОМОВОЇ БОМБИ ПІД КОНТРОЛЮ УНО.

Президент Труман і прем'єри Атлі та Мекензі Кінг даліше переговорюють над орудуванням атомовою силою. Досі звісно, що вони годяться на передачу атомової бомби під контролю Організації Об'єднаних Держав, якщо Росія згодиться передати під цю контролю свої військові винаходи.

ПОЛІЦІЯ ВИМОГЛА НА ПІКЕТАХ ПЕРЕПУСКУ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ФАБРИКИ.

Пікети робітничої юнії, які станули на сторожі фабричних будинків підприємства Ейл енд Тавн Мануфакчурінг Компані в Стамфорді, стейту Конетікат, ніяк не хотіли перепустити власника і його урядовців до адміністраційного будинку. Після наради між губернатором стейту і місцевим посадином поліція загрозилася страйкарям, що вживе слідних бомб, коли вони не уступлять. Тоді пікети згодилися дати перепустку 70 урядовцям підприємства ввійти до до бюр підприємства.

ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС ПІДНЕСЛО ПЛАТУ НА 10 ВІДСОТКІВ.

Підприємство Дженерал Моторс Корпорейшен в Дітроїті оприлюднило, що піднісить плату на 10% для таких робітників, які заробляють до \$500 на місяць. Таких робітників є в цій корпорації яких 70,000. Платня має бути підвищена від 1. листопаду, отже ділає всьять. Хто дістає вищу платню, цей підвищення не дістане. — Юнія автомобілевих робітників домагалася підвищення плати на 30 відсотків.

ОПЕРОВІ СПІВАКИ НА СТРАЙКУ.

Хористи з Метрополитен Опері в Нью Йорку покинули пробу хору внаслідок непорозуміння між ними й управою їхньої юнії, тобто Американської Гільди Музичних Артистів. Пішло від того, що юнія суспендувала члена хору, Антона Шубеля, а товариші обстали за нього. Його мають переслухати в юнії 24. листопаду, а вже 26. листопаду починається оперовий сезон. Коли вміжчасі проби не будуть відбуватися, хор не зможе виступити в опері в означених дні.

ВИДІННЯ МАЛОГО ЙОСИФА З БРОНКСУ.

Уже 16. вечір проводить на молитві від 7—8 години ввечір 9-літній Йосиф Вітольо, учень 4А класи прилюдної школи ч. 8. у Бронксі, передмістю Нью Йорку. Йосиф каже, що 29. жовтня явилася йому Пречиста Діва на горбку, закиданім каміннями недалеко його дому при Вілія евеню і сказала йому молитися щодня на тіснимі місці, аж поки не покажеться там джерело води. Він сказав поліції, що ніщо не знає про виставу Бернадети, написану Верфелем, в якій висвітлене чудо з Лорд. Яких 25,000 людей прибуває вечором на місце, де Йосиф бачить Пречисту Діву і молиться до неї. Його сусіди кажуть, що він зовсім нормальний хлопець, спокійний і релігійний.

ЩОБ ДОВІДАТИСЯ ПРО ПОПУЛЯРНІСТЬ, ВИДАЮТЬ \$300,000 ДОЛЯРІВ.

Підприємство Крослі Інкорпорейтед видає річно \$300,000 на те, щоб довідатися, котра радіо-програма є найбільше популярна в Америці. Це бюро утримує 265 людей, які щодня кличуть по телефоні людей з 81 міст і випитують їх, котра програма їм найбільше подобається. Вони вибирають на згоду 6 з половиною мільйонів імен з телефонічних книжок, на розмову, а така розмова коштує \$300,000 річно. Це робиться на те, щоб знати, з якої радіо-програми варта розголошувати якісь бізнеси.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

тому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Секретар Бирнс оприлюднює домагання советського вета в японських справах

Американсько-советські переговори в справі участі Советів у конференції для далеко-східних справ знову потерпіли невдачу, як це оприлюднив секретар стейту Бирнс у Вашингтоні. Він заявив на пресовій конференції, що Росія знову поставила домагання, щоб контролю над Японією налагодити так, як налагодна контролю над Німеччиною, значить, щоб Росія мала право недопустити до ухвал без її згоди („право вета“). Бирнс заявляє, що в цій справі американський уряд стоїть на становищі, що на випадок непорозуміння в контрольному комісії генерал МекАртур повинен мати кінцеве слово.

СТРАХ ПЕРЕД АТОМОВОЮ СИЛОЮ ПРИЧИНОЮ НЕПОРОЗУМІНЬ МІЖ АМЕРИКОЮ І СОВЕТАМИ

Такий погляд виявив канонік катедри в Кентенбері, в Англії, Гюлет Джансон, який приїхав до Нью Йорку на святкування 28 річниці большевицького перевороту великим масовим вічем у Медисон Сквер Гарден. На вічу промовляли ще: Дін Ачесон, підсекретар стейту і бувший американський амбасадор у Москві Джозеф Е. Дейвис. Ачесон сказав, що між Америкою і Росією не було ніколи спірних інтересів, отже є повна підстава до миру. На віче приїхав привіт през. Труман, секретар війни Патерсон, ген. Айзенгавер та інша знать.

ДИВНІ ІНФОРМАЦІЇ З НАГОДИ АТОМОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Звідомляє Артур Крок, кореспондент газети Нью Йорк Таймс з Вашингтону, що він ніяк не міг довідатися про пляни з атомовою силою від американського уряду. Зате він дещо довідався від учасників британської делегації, а ці інформації представляються так: Атлі годиться передати вісти про атомову бомбу тим державам, які виявлять Америці й Англії свої пляни щодо територій і політики. Коли ці пляни не будуть по нутру згаданих потуг, тоді треба зажадати їх зміни. Як лише ці держави задоволять Америку й Англію у своїх відписах, то можна буде зрадити їм тайну атомової бомби. Крок каже, що це може бути розумне у відношенню до Китаю, Франції, та інших держав, що були проти держав Осі. Але в випадку Росії, думає Крок, не буде доцільно ставити такий запит, бо в деяких колах є таке переконання, що Росію треба все трактувати як таку державу, що вміє достроїтися до міжнародних цілей Злучених Держав і Англії, і тому її не можна запитувати про її цілі.

ДАЛЬША ПОЗИЧКА З ЛЕНД-ЛІЗУ ДЛЯ КИТАЮ

Високі федеральні урядовці у Вашингтоні виявили, що Китай дістане позичку у висоті \$50,000,000 на підставі Ленд-Лізу, хоч ця установа в засаді вже знесена. Китай має дістати воєнні матеріали, за винятком амуніції, які були призначені для нього ще перед тим, як він згадав Ленд-Ліз. Китайські комуністи оголосили, що Америка дає правильному китайському урядові \$64,000,000 позички на закупку амуніції проти комуністів. Це заперечує департамент війни і заявляє, що амуніцію дістав уряд Чінг-Кай-шека ще давніше на те, щоб піти походом проти японців, які не схотілиб скласти зброї.

ЛІГА ТОВАРИСТВ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

В Парижі розпочала наради дуже важна міжнародна гуманітарна організація, що разом з Міжнародним Червоним Хрестом допомагала в часі війни цивільному населенню, потерпілому через воєнні події, роздавши йому харчів, одяж, обуви та ліків на суму 150 мільйонів швейцарських франків. Цєю організацією є Ліга Товариств Червоного Хреста. Це її перші наради від 1938 року. На ті наради прибули представники 52 країн. Знов такі держави як Ліхтенштайн, Бурма, Гондурас, Ірландія і Афганістан зголосили своє приступлення до Ліги. Головним завданням цієї організації є дбати про поліпшення здоров'я у різних краях світу. На цій нараді прибули як обсерватори представники Міжнародного Червоного Хреста, що його осідок у Женеві, в Швейцарії.

ПРОТИ ВИЗНАННЯ АЛЬБАНІЇ

Греки, що замешкують частину Альбанії, натискають на грецький уряд, щоб він поробив заходи перед Аліянтами проти визнання Альбанії самостійною державою. Теж кажуть, що в Альбанії панує „терор“. Про те останнє пишуть і в Італії. Кажуть, що в Альбанії переслідують священство, та що там наказано всім італійським священникам і монахиням негайно покинути край та відїхати до Італії.

ЧИ НЕ ПІТИ НА ЧУЖУ СЛУЖБУ?

В Англії назріває надзвичайно цікаве явище зприводу націоналізації Банку Англії та різних галузей промисловости, як вугільної, залізної, сталеві, залізничної, чи взагалі комунікаційної. В першу чергу ті, що їх уряд вивдає, дістануть у руки великий капітал, який требаб десь у щош інвестувати. З другого боку буде велике число фахових людей, менеджерів різних великих промислових та фінансових інтересів, що остануть без заняття. Виходить, що як цей капітал, так і ті керманічі монополями, шукають нової нагоди. І то в Америці.

ЧЕРВОНА ПАРАДА В МОСКВІ: ДЛЯ МИРА ЧИ ВІЙНИ?—Вояки, що перед нами, це советські ветерани другої світової війни. Машерують як витреновані до найвищого ступня в часі святкування в Москві 28-ліття Жовтневої Революції. Знагоди цієї мілітарної паради і вияву воєнної сили Советів многи питали: Що це заповідає, мир, чи нову війну?

КИТАЙСЬКА АРМІЯ ПІД ОХОРОНОЮ АМЕРИКАНЦІВ ВВІЙШЛА ДО ШАНТУНГУ

Із Чункінгу, столиці правного китайського уряду Чінг-Кай-шека наспіли вісти, що урядова армія ввійшла до півострову Шантунгу, який досі займали китайські комуністичні війська. Більше ніж 12,000 американських маринарів дали охорону 8 китайській національній армії. Коли ця операція вдасться, китайська армія ввійде до Тсінгтав кілька днів швидше, ніж було пляновано. — Півостров Шантунг положений на захід від Кореї, є твердинею китайських большевиків у північно-східнім Китаю.

Окремо наспіли вісти з Чункінгу, що комуністи зосередили свої сили для опанування Манджурії після того, як звідти цофнулися советські війська. По-боюються, що центральний китайський уряд втрапить Манджурію.

РОСІЯ ЗРОБИЛА ПОСТУПІ В ПРИДБАННІ АТОМОВОЇ СИЛИ.

Газета „Ізвестія“ в Москві принесла вістку, що советські науковці відкрили космічні проміні, які висилають протони з оліва. Це відкриття приписують професорови Петрови Капиці. Виправа під його провідом переводить студії над атомовою силою на горі Алягоез в советській Вірменії. Це відкриття посуває значно вперед можливості використання атомової сили в Советах.

ІНДОНЕЗІЙЦІ ДАЛЬШЕ ВОЮЮТЬ ЗА СОЕРАБАЮ.

З Батавії на острові Яві звідомляють, що британсько-гіндуські війська стрічають даліше сильний опір збоку індонезійців у боях за базу в Соерабаю. Бритиїці твердять, що японці дають даліше поміч індонезійцям.

Проф. Ляскі критикує уряд лейбористів за події в Яві.

Проф. Гаролд Ласкі, голова Партії Праці в Англії, гостро виступив проти уряду в Лондоні за його „кримінальну політику“ в Яві та Індочайні. Він твердить, що уряд Партії Праці зовсім не має доброї волі дати свободу Індії та іншим народам Азії. Ласкі заявив, що „це дійсно ганьба і жаль, щоб Британія вживала гіндуських вояків на привернення тиранії на Тихому океані.“ Закликів, що військо йде для привернення ладу, уживається звичайно для здавлення волі народів — казав Ласкі.

ЗАЧАРОВАНИЙ МОСКВОЮ!

Таке пишуть з Москви про о. Антонія Лябердже, з Централ Фолс, Ровд Айленд, що прибув до Советів, щоб перебраться по Різді місце о. Бравна, що досі був у Москві одним католіцьким священником, а тепер поверне до Нью Бедфорд. На о. Лябердже найбільше вражіння зробив Кремль. Теж каже, що люди поводитися з ним добре, на вулиці, чи в автобусі, особливо, як він зробить щось не так, як повинен, не знаючи звичаїв.

НІБИ НЕ БУДЕ САТЕЛІТОМ МОСКВИ.

Маршал Тіто заявив чужинецьким кореспондентам, що він думає про Югославію як „демократичну і незалежну державу“, а не, як про сателіта Москви, як це про нього в світі думають та пишуть. З Советським Союзом, казав Тіто, Югославія буде жити в приятельській та братній згоді. Для нього має вона теплу і глибоку симпатію. Але, продовжав Тіто, Югославія хотіла би жити в таких самих добрих відносинах, а навіть і ліпших, з іншими Аліянтами. Будучи певним своєї перемоги при виборах, Тіто запевнив, що не буде переслідування тих, що не голосували за лістою Національного Фронту. Теж говорив про релігійну свободу. Казав, що нижчі чини католіцького духовенства є з урядом, а проти нього тільки єпископи.

УНІВЕРСИТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Заложення такого університету запропонував у Лондоні д-р Дон Харамільо Аранго, амбасадор Колумбії Було це на нарадах міжнародної конференції, яка малаб підготувати постійне виховне тіло організації Об'єднаних Держав. Назалал пропозицію амбасадора прийняли делегати різних держав прихильно. Мисс Елін Вилкінсон, що є британським міністром освіти, запропонувала, щоб ця міжнародна конференція ще далі займалась цєю справою заложення світового університету, поки не буде створене постійне тіло для таких справ при Організації Об'єднаних Держав. Цей університет, як кажуть, був би особливо корисним для малих країн, які не можуть вдержувати дорогих наукових інституцій. Як вчені, так і ученики з таких країн знайшлиб приміщення в такому світовому університеті.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПРЕДПЛАТА		SUBSCRIPTION RATES:	
Подплата часом три цента.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

А ХТО БУДЕ РОЗСЛІДЖУВАТИ ДОЛЮ УКРАЇНИ?

Вистарчить вдуматись у те, що діялось в однім нацистському концетраційнім таборі, в Бельзен чи Освенцімі, щоб зрозуміти, скільки витерпіли жиди в Європі в часах Гітлера, та до якого звироднення людської цивілізації може прийти тоді, коли при владі й силі безконтрольні диктатори, речники режиму, що живе ненавистю і є і за найбільше дикунство супроти того, кого ненавидить. Від сорому, яким покрити себе Німеччина часів Гітлера і нацизму за оте дикунство, вона терпітиме ще довго, дуже довго, і то в цілому світі. Та з цього жидам ще не покращає. Особливо тим, що хоч ввали жертвою нацистського варварства, але вратували життя. Тому добре, що подожження жидів в Європі, а далі теж і справу Палестини, взято отсе під міжнародні наради Великої Британії та Злучених Держав, та що ціла та справа готова згодом, в тій чи іншій формі, бути під контролею Організації Об'єднаних Держав. Отсе є розумний підхід. І моральний. Бо принаймні є відчуття міжнародної відповідальності за те, щоб того роду злочинства не повторилися у будучності, та щоб жертви доконаних уже злочинств, що осталися живими, дістали якусь охорону принаймні тепер, коли зачинаємо будувати новий лад у світі.

Але, питаємо, чи подібні аргументи, що промовляють за міжнародне полагодження жидівської проблеми в Європі, не повинні би промовляти і за міжнародне заінтересовання тим, що діялось і діється з українським народом у тій самій Європі? Чи смерть мільйонів українців, що згинули голодовою смертю з політичної пимсти московсько-большевицького режиму, не повинна була бути достаточною причиною, щоб взяти під якусь міжнародну охорону ось так катований, безборонний народ? А якби було таке сталося, то чи було б можливе в Європі й це, що потім сталося з жидими в часі нацистського терору?

Безкарне варварство в одному місці зроджує деінде друге. Так було в минулому і таке буде в будучині. Український народ не мав і нині не має ніякої потуги, щоб впінулася за його долю. Тому у Совегах винищували і далі винищують його фізично й духовно. Далі виганяють його з рідної землі й мільйонами українців заповняють Сибір, чи інші далекі місця каторжної праці. І ніхто нігде проти цього не протестує! Ніяка потуга не ставить навіть домагання, щоб якесь міжнародне тіло це розглянуло, щоб світ пізнав правду. А такі варварства доконуються нині не тільки на українському народі, але в менших розмірах теж і на інших, що впали жертвою советського "визволення".

Щож з цього може вийти? Хіба ніщо доброго. І чи це не повинно бути очевидним для кожного політично й гуманно думаючого державного діяча в світі? Зокрема у нас і в Британії! Отже: Розглядати варварство, доконане чи доконуване над жидівським народом, але не поминати при тому теж інших варварств, доконуваних над цілими народами, в тому і над українським народом.

Чи маємо підтримувати в чужих краях революції?

Оце питання порушують американські економічні знавці й політики різними наворотами саме тепер, коли Злучені Держави стають світовою державою і коли влари з політичними впливами йдуть теж американські економічні впливи. Економісти негодують між іншими на підсекретаря стейту Діна Ачесона за його докучливі вказівки, які він видав в справі політики в Японії генералови МекАртурови. Ачесон заявив:

"Наша політика є і була в минулому, щоб виповнити умови здачі Японії; щоб вона опинилася в такому положенні, з якого не могла б ще раз розпочати війну; щоб її економічна і суспільна система... була так змінена, щоб Японія не мала охоти до війни".

На таку заяву Ачесона відповідають економічні критики таке: Проти перших 2 точок нема ніякого закиду. Але про останню точку можна сперечатися. Бо чому то Ачесон такий певний, що революційна економічна і суспільна перемена зломить нахил Японії до війни?

В цій справі забрав теж голос Вільям Генрі Чемберлін і висловив такі погляди на економічні переми в Японії:

Японські острови незвичайно знищені війною, головною бомбардуванням. Господарство там підпало хоч би тому, що Японія не має вже колоній. Щоби там принорувати американську економічну систему і американський спосіб життя на це нема виглядів, бо на це нема засобів. Отже, як Ачесон пропонує перевести в Японії економічну революцію, то вона може бути хіба колективістично-комуністична. Немає чого закривати факту, що і в Америці є групи політиків, які мають готову комуністичну формулу на знищення феодальної системи в Японії. Але така формула не причинить до добробуту населення. Коли передати великі японські підприємства, такі як Мітсуї або Мітсубіші, державі, то це не випroduce ані одної ложки рису більше для японського населення, ніж було досі. В Японії треба налагодити справи так, щоб на перелюднених островах населення могло розбудувати невоєнний промисл для вивозу його в чужі краї. Так само треба налагодити господарку і в Німеччині.

Колиб переминути господарську систему на колективну, то це не зменшить воєнного запалу Японії. Треба раз закинути оцю мильну думку, що капіталістична система і приватне право власності є спонукою до війни, а соціалізм і колективізм є заборолом миру. Недавня історія доводить,

що "капіталістичні" нації, такі як Америка, Франція й Англія, зовсім не були приготовані до глобальної війни, а навпаки, сколективізовані народи, такі як німці, росіяни, японці, були наскрізь змилитаризовані. Дійсна небезпека збоку Японії не полягала в тому, що японські промисловці, у пошукуванні зиску для себе, розвивали промисл і давали правду людям. Небезпека полягала в тому, що військові і цивільні бюрократи використовували японську господарку для агресивної політики.

Отже, як хто хоче спаралізувати нахил японців до війни, то якраз треба завести в Японії меншу контролю держави, а більше подбати про забезпечення життєвої продукції, населення. Це треба зробити так, щоб японцями дати нагороду працювати на те, щоб вони могли стати на ноги кожний самий для себе, а не для держави. Генерал МекАртур вказав, що він розуміє своє діло і не треба йому перешкаджати в його завданнях.

Чемберлін займається теж і політикою в Німеччині і стверджує, що досі не найшлася там ні одна революційна група, яка могла б дати підставу до створення нового уряду. Отже треба тепер поставити різницю між сфатанізованими нацистськими провідниками і між пересічними німцями, які попали під нацистську диктатуру. Провідників треба усунути від політичного і загальнопубличного життя, а простодушних, це й технічно вишкolenіх німців, хоч би вони в минулому були й нацистськи-ми партійцями з примусу, ужити до різних технічних завдань. Як в Німеччині, так і в Японії важніше є запобігти масовому голодові і суспільній анархії, ніж пробувати накинути там паперову систему революції, пригатовану скрайніми лівими елементами. Таку революцію підтримують не раз Вашингтонські доктринери зі школи червоних утопіяників твердить Чемберлін.

Замітні теж заваги Чемберліна на вистривання Злучених Держав в політику Аргентини і Іспанії. Він пригадує, що навіть високі урядовці у Вашингтоні схильні до скинення режиму Франка в Іспанії та режиму Перона в Аргентині. Нема сумніву, каже Чемберлін, що оба ці режими мають тоталітарну закраску. Однак важче є, знати, чи наш уряд приготував щось відповідне на місце отих режимів?

І ставить Чемберлін такий запит: "Чи справді це вийде на користь Америки, коли на місце Франка приїде не справжній республіканський режим, який ми радо привиталиб, а

Микола Чубатий.

Зріст російського націоналізму в Совегах**II. Інтернаціональний період в Совегах.**

Прихід большевиків до влади в Росії відбувся під кличом скрайного інтернаціоналізму. Ленін та його прихильники старалися приміювати засади Маркса та Енгельса дослівно в державне життя Совега. Клич марксистів "Пролетарі всіх країн єднайтеся", став немов виразником напрямних заграєничної політики комуністичної Росії. Червона Росія стала вважати себе пристановищем для пролетарів цілого світа, звідки мав бути постійно розпалюваний пожеж комуністичної революції на цілий світ. Ці обмовки переняв на себе союз комуністичних партій цілого світа — Комінтерн.

Друга засада, взята теж з Комуністичного Маніфесту, говорила, що пролетар не має батьківщини. Батьківщиною для нього цілий світ. Тому в першій періоді комуністичної революції в Совегах націоналізм був узятий за державний злочин, за зраду справи пролетаріату. Советський уряд в перших роках комуністичної влади був не тільки байдужим для національних справ України, але також самої Росії. Всяка згадка про національну традицію, про славних предків клеймилася як проти-революційність, як шовінізм.

В конвенції, в першій періоді советської влади закинули вчити в школах стару історію та літературу майже зовсім, і то теж не тільки в Україні, але також в Росії, хоч може не в такій мірі, як в Україні.

Цілий період історії перед приходом до влади комуністів в Росії вважалася темним періодом хаосу та панування феодалізму, який не варте студії. Згадка про заслужені зате приїде така тоталітарна тиранія, яка запанувала сьогодні в багатьох краях Східної Європи? Неминуучо признаю такої тиранії є організації бльоку партій, які приймуть собі назву таку, як от "Національний Фронт для Освободження", а наділі це є прозрачна фасада для диктатури під контролею Москви. Наставлення такого режиму в Іспанії зовсім не облекшить замотаного положення в Південній Америці.

"Отже може ліпше булоб для нас усунути революцію з наших продуктів на вивіз, а обмежитися до вивозу пшениці, бавовни й тютюну, якщо ми лише найдемо виплатних по-купців" — кінчить свої заваги Чемберлін.

Історичні особи вважалася теж каригідним націоналізмом, з яким треба боротися. Тому в першій році панування большевиків поспалили зі своїх педесталів сотки пам'ятників, царів та удатних вождів Росії, як здавалося раз навсе.

На Україні цей період по двох перших роках воєнного комунізму приніс кілька літ полесків, справжнього розвою української культури завдяки становичу Леніна, який клеїв рівно сильно націоналізм російський як і націоналізм інших народів. Проте Ленін мав для неросійських культур деяке зрозуміння. Він був того погляду, що "шовінізм" досігноблених царом народів більше повинен заслужувати на вирозумілість, ніж російський шовінізм тому, що ці народи досі культурно переслідувані повинні дістати змогу підтягнути рівень своєї національної культури вище, щоби зрівнати свої культури з культурою російського народу.

Саме на ці часи припадає початок розвою українського культурного життя під Совегами, що тривав 7 літ та покінчився 1930 року безповоротно. Інтернаціональний комунізм Леніна, пануючий тоді в Советському Союзі, був для українського народу куди кориснішим, ніж пізніший сталінінський період зросту російського націоналізму. В першій періоді немов сам уряд спиняв натиск російського націоналізму на Україну, а тим самим посередно помагав зростови української національної культури.

Советський уряд в цій першій періоді з переконання переслідував російську православну церкву, яка ослаблена до крайності в Україні, дала змогу розвинути Українській Автокефальній Церкві, розто-рошення Москвою аж 1930.

В першій періоді, згадати в Совегах про заслуженого князя чи царя, це значилоб виставити собі паспорт на Сибір, коли прямо не на тамтій світ. Це все зачало поволі мінятися від року 1927, але ще повільно, щоби з роком 1930 прийняти розміри виразної боротьби російського націоналізму з культурним життям неросійських народів, зокрема народу українського та білоруського.

Хто є автором нового російського націоналізму?

Немає ніякого сумніву, що автором нового російського націоналізму став сам Сталін. Щоби пояснити, це, що не росіянин, але грузин став автором велико-державного російського націоналізму, треба пригадати собі тло тогочасної боротьби Сталіна з Троцьким

за владу. Троцький був саме найскрайнішим виразником інтернаціонального комунізму в Росії. По смерті Леніна розгорілася між Троцьким та Сталіном боротьба за владу в Совегах. Один та другий шукав сторонників серед комуністів інших неросійських народів. Не диво, що Сталін довгий час ще по вирішенню тої боротьби шукав за троцькістами головно в Україні.

Сталін в цій боротьбі оперся на росіяних комуністів, серед яких було все багато закаптурених великодержавних російських шовіністів, які скрайне ворожо ставилися до толерантної національної політики Леніна, зокрема в Україні. В той спосіб особисті інтереси грузина Сталіна звели його до спілки з російськими комуністами шовіністами, серед яких є такі відомі імена як Ларіна, Молотова та інших.

У відношенню до своїх союзників росіян комуністів Сталін мав вичуття свого "інфериорити комплексу", що він нечлен державного російського народу, тому він не тільки своїм союзникам дає волю реставрувати російський націоналізм, але ще й сам стає його найактивнішим виразником, щоби дати доказ, що він теж син "родіни", що він російський патріот, негірший від уродженого росіянина. Відомо, прецінь, що національні ренегати все більш шовіністи від уроджених в цій національності.

В цій згледі Сталін має багато подібности до Наполеона. Наполеон теж французом не був, а тільки італійцем. Пустившись на кар'єру у Франції серед струй французької революції стає ревнішим французом, ніж самі уроджені французи. Особиста кар'єра його, з італійського колись націоналіста в своїх юнацьких літах, зробила французьким патріотом. Таке сталося із грузином Сталіном.

Як довго боротися з троцьким та з троцькістами не була покінчена, Сталін не міг наражувати собі Україну чи Білорусь, на яких теренах троцькістів було найбільше і толерував розвій української культури. Рахувався він тут зі силою національної свідомости українців та білорусинів. До білорусинів, як до національно менше динамічної нації, забрався Сталін скорше, негайно після прогнання Троцького за кордон (1926). В цій році російський білоруський університет та Академію Наук в Мінську. Улаштували розгром робітників національної білоруської культури. В Мінську вже сталося це саме, що сталося в Києві аж 1930.

Період російського націоналізму.

Російський націоналізм розвивався серед прихильників Сталіна проти-троцькістів поволі. Починаючи з року 1926, після перемоги над Троцьким, він більшав серед боротьби з троцькістами, що ще тривала роки. Російський націоналізм зазначувався легким подувом антисемітизму, в Совегах, що зазначалося викиненням мало не всіх жидів з членів Виконкому. В Совегах тоді курсував такий жарт, на цю тему, що "Мойсей вивів жидів з Єгипту, а Сталін вивів жидів з Виконкому", себто зі законодавчого органу, що наглядає над діяльністю Ради Народних Комісарів. Наділі Сталін вивів не тільки жидів з Виконкому, він вивів також українців, а наповнив його російськими шовіністами-націоналістами.

Від 1934 російський націоналізм в Совегах є вже фактом доконаним. В цій році офіційно закинули вже протинаціональну політику в Совегах, натомість ввели національного російського духа у виховання в партії, в школі та в пресі, щоби в новім дусі впливати на громадянство. По думці проф. Тімашева, одного з краєв

ОЛЕКСАНДЕР ЛУТОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

112)

(Всі права застережені!)

Радю помістили, тільки що безплатно. Тутешній український загальний праці не навчився ще цінити, не узнає навіть письменництво за працю. Тож нема так дуже і для кого письменництвом займається...

— Але ти своєї праці не покинеш, — спитала Надія оповідання вислухавши.

— Не покину, любчику. Вовка все в лис тягнеться! Таке і зо мною. Як щоб не та авторська притичина, чи думаєш, я жив би на відлюдку в отій хатині, в сусідстві канадійських "кайотів", слухав би що ночі їхніх концертів? В зими на фермі аж надто бага-

то вільного часу на писання матиму.

— Щасливо це склалося, що ти в тій хатині опинився. Інакше ми могли б і не стрінути.

— Зустрінулися би деінде, може ще скоріше. Я вірю в призначення — озвався Безхатний.

Через тиждень власник хатини відвіз молодят на стацію. Повідомили суддю Дорінсайда про несподівані гроші, подякували за добру волю й щирість. Від позички відмовилися, відложили на будуче, як би не дали собі на фермі рад. Трохи клопоту причинив Рудько. Добрий пес не хотів

від своїх панів зіставитися. Вони в вагон, він за ними. Не дався нікому зловити. Мусів Безхатний самий затягнути пса до багажного вагону і там привязати. Скавувів і рвався, аж поки не приніс йому валізу з речами й наказав стерегти. Заспокоєний положив на валізу голову, недовірили, з під ока поглядаючи на багажного агента.

Проїздили трохи не сотку долярів. Оглядали кілька напів залюднених тавнішків, і нічого підходящего не нашлись. Не бракувало лісу, так три чевертини фарми займали мочари, так звані "свомпс". Траплялися сухі, не було лісу, безліч врослих в землю каменюк, десь ще з ледькової доби, тай земля не урочайна. Аж у третій місцевості нашлись мочари, за чим шукали. Не аж надто далеко від світа: миль тридцять п'ять на північний схід від великого, як на північ, міста. Від кінцевої стації залізничної вітків миль сім-вісім.

Хоч добре не їзджена фарми в вагон, він за ними. Не дався нікому зловити. Мусів Безхатний самий затягнути пса до багажного вагону і там привязати. Скавувів і рвався, аж поки не приніс йому валізу з речами й наказав стерегти. Заспокоєний положив на валізу голову, недовірили, з під ока поглядаючи на багажного агента.

Проїздили трохи не сотку долярів. Оглядали кілька напів залюднених тавнішків, і нічого підходящего не нашлись. Не бракувало лісу, так три чевертини фарми займали мочари, так звані "свомпс". Траплялися сухі, не було лісу, безліч врослих в землю каменюк, десь ще з ледькової доби, тай земля не урочайна. Аж у третій місцевості нашлись мочари, за чим шукали. Не аж надто далеко від світа: миль тридцять п'ять на північний схід від великого, як на північ, міста. Від кінцевої стації залізничної вітків миль сім-вісім.

Не легенька слалася Безхатним дорога. Тропою, від коли Канада, ще не приїхав мабуть ні один віз. Приставили, вирубували по при землю кущі, о-сини, їхали далі, знов приста-вали, вирубували. Лісова практика минулих зим добре придалася! Відважно, жартуючи прокладали шлях до своїх володінь. Дорога здавалася близьенька, а забрала півдня!

Станули на горбку недалеко містечка. Там саме облюбували місце на обійстя за перших відвідин. Сухостою кругом не бракувало. Першим ділом за-паслися на ніч ріщем: околиця класка, могло тут не мало водитися вовків та медведів. Ватра стрімає їх у прильичній віддалі. На довгі віжки до воза по-припинали пастися своїх коней-нят, розвели огонь, чим Бог послав перекусили.

Взялися обоє до праці. На основинок кругляках будували тимчасове пристановище, схо-ватися від дощу, зложити жив-

ність. З готових дощок будувати легко. До вечора збудували невисоку колибу, трохи меншу ніж хатина, де звела їх одна віз. Приставили, вирубували по при землю кущі, о-сини, їхали далі, знов приста-вали, вирубували. Лісова практика минулих зим добре придалася! Відважно, жартуючи прокладали шлях до своїх володінь. Дорога здавалася близьенька, а забрала півдня!

Ночували на спорядженому возі, коло ватри. З заходом сонця обліпили їх комарі. Поставили зовсім над огнем коні, що мент стригучи вуухами й прислухуючись до гоміну нічного лісового життя. Безхатний побоявся, щоб лісові мандрівники не сполошили чи не заїли коней. Уложив дружину на возі, від комарів порадив накритися з головою. На ватру наклали зелених галузок ялини. Коні в диму стояли зовсім спокійно. Безхатний не спав всю коротку ніч, задрімав, як вже розвидніло.

(Дальше буде).

ПОШИРЯЙТЕ "СВОБОДУ".

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ ПРО НАТУРАЛІЗАЦІЮ І ІМІГРАЦІЮ

Питання: Мій батько хоче дістати американське громадянство, але він не вміє ні читати ні писати. Чи може йому вдатися та справа? Я сам є воюючим американською армією.

Відповідь: Згідно з існуючим законом, той, хто хоче дістати американське громадянство, повинен вміти говорити англійською мовою настільки, щоб його можна було розуміти. Повинен вміти підписати своє ім'я, але проте від нього не вимагається вміти писати взагалі. Хоч натуралізаційний закон не ставить спеціальної вимоги, щоб кандидат на громадянство вмів читати, проте деякі натуралізаційні суди цього вимагають. Ваш батько нехай довідається, як та справа має бути в тому суді, через який він хоче дістати громадянство. Він так само має бути готовим відповісти на деякі звичайні питання з історії та способу правління в Злучених Державах.

Те, що ви є воюючим американською армією, не може допомогти вашому батькові, згідно з тим законом про натуралізацію, який є тепер в силі. Проте, до конгресу подано кілька законопроектів, які пропонують певні натуралізаційні полегшення, як, наприклад, не вимагати вищезгаданих освіт-

них умов від родичів воєнк. Якщо буде ухвалений такий законопроект, тоді ваш батько безперечно може дістати американське громадянство, не зважаючи на те, що не вміє читати й писати.

Питання: Чи має рідня американського громадянина якісь привілеї згідно з законом про імміграцію, якби хотіла приїхати до Злучених Держав?

Відповідь: Так, жінка американського громадянина та його неодружені діти, яким ще нема 21 років, можуть дістати позаквотну візу на приїзд до цієї країни. Батьки американського громадянина мають перевагу перед іншими в межах квоти. Це торкається його дійсних, рідних батьків, а не мачухи чи вітчима, чи адоптованих батьків. Чоловік американської громадянки, що сам того громадянства не має, може дістати візу позаквотною, якщо одружився з нею ще до 1-го липня 1932 року, коли одружився після тої дати, то має перевагу в межах квоти.

Наколи американський громадянин бажає дістати своїх рідних поза квотою, чи в перевагу в межах квоти, він має дістати від найближчого натуралізаційного та імміграційного офісу спеціальні аплікації — форму 1-133 — та виповнити

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльності Жіночої Секції З. У. А. Д. Комітету.

Жіноча Секція Допомогового Комітету, що створилася в Нью Йорку для координування збірковою акцією одяжі й обуву для нещасливих українських жертв війни, подає в своїм звіті, що до тепер з одяжі й обуву, надісланої українським громадянством в Америку, спаковано й вислано до Європи 30,000 фунтів, то є 15 тон.

Жіноча Секція Доп. Комітету звертається ще раз з проханням до українського громадянства, щоб далі надіслати одяжі й обуву, головню для малих дітей, бо діти скитальців найбільшійше відчувають голод і холод. Попри одяжі Жіноча Секція просить також надіслати грошові датки на оплату пересилки одяжі до Європи, бо за те треба дорого платити, за 100 фунтів платиться \$10 за пересилку. Для зібрання фондів на оплату пересилки Жіноча Секція З. У. А. Д. Комітету влаштувала 23. жовтня б. р. в Демократичнім Клубі 59 Ст. Маркс Пл. Галовін паннагоду дістати добру працю, але мушу довести, що я є американською громадянкою. Як це може зробити?

Відповідь: Так, ви є американською громадянкою з 1916 року. Ви повинні подати за так зване „переходне” громадянство. Для того маєте виповнити спеціальну аплікацію — форму „Ен”-600; її можете дістати самі чи через пошту, в котрій будь офіс імміграції та натуралізації. Посвідка про горожанство буде вас коштувати \$5. Але ви повинні довести, що ваш чоловік був американським громадянином, родившим тут. Якщо ви не маєте метрики його народження, зверніться до департаменту здоров'я в тому місті, де він народився. Маєте подати дату його народження, ім'я його батьків та, по можливості, місце, де жили вони в часі його народження. Наколи департамент здоров'я не зможе знайти записів про його народження, поспрайтеся дістати записану посвідку від двох старших членів його родини, чи двох старших і приятелів родини, про те, що ваш чоловік народився в Злучених Державах.

Загальна Рада — ФЛІС.

На тій заставі привітні гості зложили добровільними „датками” і через образ, який подавала пані Ликтей, \$92. Ту суму зужито на покриття коштів пересилки одяжі до Європи.

Жіноча Секція З. У. А. Д. Комітету просить далі надіслати одяжі в доброму стані на адресу:

Unitarian Collection Warehouse
Ukrainian Relief
31 E. 35 St., New York 16, N. Y.

Грошові датки на пересилку одяжі до Європи на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
Women's Auxiliary
P. O. Box 261, Station D.
New York 3, N. Y.

За Жіночу Секцію З. У. А. Д. К.:

Марія Близняк, секр.

НАНТИКОК, ПЕННА.

Організаційні збори відділу У. Н. С.

Дня 30 вересня ц. р. відбулися організаційні збори 319

відділу У. Н. Союзу, щоб по-знайомити громадян ближче зі справами організації та праці уряду У. Н. Союзу. На збори приїхав організатор У. Н. Союзу Антін Маланчук. Запрошено 5 відділів, а з них явилися лише урядники і члени 319 відділу і прийшли 2 члени, і то батько і син, з 29 відділу. Інші не оправдали навіть, чому не прийшли і ми досі не знаємо, що з ними сталося.

Зібранню проводив заступник головного підприємця Гр. Герман, який на вступі сказав, на що збори скликані. Казав, що треба організувати нових членів до У. Н. Союзу, бо не буде кому передати маетку, як нас не стане. На зібранню було теж кілька нечленів, які зацікавилися нашою організацією.

Організатор А. Маланчук поширив ідею. Він доказував, що організація не може існувати без приросту нових членів, бо це так само як харчі для людини, а вода для риби. При цій нагоді виказав організатор, як то Союз повстав з малих початків і як розрісся до теперішнього стану; як помагав і помагав своїм дітям, призначаючи щорічно тисячі доларів на стипендії учням; як спомогає бідних членів ще за життя, чого не дає ніяка інша організація в такій мірі, як Батько Союз.

По промові йшли запити, на котрі п. Маланчук відповів вдовольно. Як люди розійшлися зі зборів, то урядники взялися до проці з п. Маланчуком. Негайно вписалося 9 членів, а тепер працюємо далі.

Уряд від. 319 У. Н. С.

ДЛЯ КРАШОГО ЗАСТРА ЗАТРИМУЙТЕ СВОЇ ВОЄННІ БОНДИ!

УКРАЇНСЬКІ СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1946 РІК

• У гарних кольорах
• Календаріом друковане українською мовою
• Свята означені чітким червоним друком

Ціна 30 ц. один

Належність треба посылати разом із замовленням на С. О. Д. не виславимо.

Гетьман Мазепа на коні
Засвітанні козацьким Вашингтон
Зимовий вид
Діти бавляться
Гарний вид Білого Дому
Лінокольні
Американський прапор
Олень над водами
Маленька хата над морем
"Sea skipper" (рибальство)
Весна
Христос добрий пастир
Серце Ісуса Христа
Діти, що їх ангели стереже
Пречиста Діва Марія
Чудовий вид фарми
Серце Пресвятої Діви Марії
Бетси Росс, плеті американський прапор
Тайна вечора
Матір Божа, Нироджучої Помочи
Свята Родина
Святий Йосиф
Слава во вішній Богу

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

ПОШУКУЄМО 331 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ” НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода”, орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи” на допомогу українським жертвам війни зложили:

169) Д-р Степан і Ольга Сукованченки, Рачестер, Н. Й. \$ 100.00

Попередньо проголошено 16,850.00

Разом \$16,950.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу”, на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ЖАРТИ

Привичка.

Скитський цар побачив раз зимою чоловіка, як працював на дворі цілком голий. Цар здивувався й питає: — Чи ти не змерз?

— А ви, царю, — каже чоловік — не змерзли в лице?

— Ні, — каже цар, — лице усе відкрите, то привикло до холоду.

— А в мене ціле тіло лицем, то я не мерзну ніколи.

В суді.

— А де то почалася ота бійка? питається суддя.

— Та ми почали від голови зізнає підсудний.

УВАГА! ПРОВІДЕНС І ОКОЛИЦІ! УВАГА! УКРАЇНЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА УЛАШТУВУЄ

В НЕДІЛЮ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1945) В LEGION HALL — BURNSIDE & PUBLIC STREETS

Шановні Громадники! Просимо прийти численно з Потанет, Сен-трал Фалс, Кромптон, Тавітс, а почути дійсні пояснення п. доктора Галана про наших нещасливих вигнанців, які терплять страшні муки і чекають на нашу поміч. Поможімо нещасним нашим братам, а Бог, будьмо певні, нам стократ винагородить. — Комітет.

УВАГА! ЧЕСТЕР, ФІЛАДЕЛФІЯ, ВІЛМІНГТОН І ОКОЛИЦІ!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРОХІЇ ТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ В ЧЕСТЕР, ПА.

В НЕДІЛЮ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1945)

відбудеться

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ, при Четвертій і Ворд улицях, Честер, Па.

Порядок Свята: В годині 6:30 Молебні і Панахида в Українській Православній Церкві. В годині 7:00 КОНЦЕРТ. Хор Лисеня буде співати під управою Всес. о. Григорія Павловського. В програмі будуть виходити декілька шкільних дітей, соля і дуети.

Просимо всіх свідомих громадян, як місцевих так і позамісцевих, до численної участі в Листопадівім Святі.

УВАГА! — НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ СВ. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В НЮАРКУ

НАШОЇ СВЯТО

В РІЧНИЦЮ СМЕРТІ УКРАЇНСЬКОГО ВЕЛИКОГО МУЖА

Митрополита Андрія Шептицького

В НЕДІЛЮ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1945)

По Службі Божій буде відслужена ПАНАХИДА при участі парохіян, Українських Ветеранів ч. 227, Червоного Хреста, Братств, Товариств і Сестричтв.

ВЕЛИКИЙ ПОМИНАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ

В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ, 180 Вільям Ст., НЮАРК.

Початок концерту 7:30 ввечір.

Запрошуємо весь український загаль місцевий і поза-місцевий до численної участі в цій великій святі.

Комітет.

знавців духових струй в Со-ветській Росії, по році 1934 російський націоналізм став більше навіть жарливім, ніж він був перед революцією. Проф. Тімашев наводить цілу низку доказів на це.

В цій році появилася нове поняття „злочину проти нації”, бо досі були тільки злочини проти пролетаріату”. Комсомолеви поставили тепер як головну ціль не службу справі всесвітнього пролетаріату, тільки справі „советської родини”. При слові „советський” стали тепер в Советах уживати як рівнозначник слово „русський”, себто російський.

Давніше ставили як взір громадянству до наслідування борців за соціальні права російських мас, як Разіна, Пугачева та ще декого. На їх честь називали вулиці, фабрики. Тепер Разін, Пугачев як руйніники та гайдамаки вилетіли з репертуару національних героїв, Росії і Советів. На їх місце прийшли князі, бояри, генерали всякого роду буржуї та навіть цари. Героями „родіни” та, як дочіпка тільки і пролетаріату, стали тепер Св. Александр Невський, Дмитрій Донской, боярин Минин та князь Пожарський, оборонці Росії в часі Великої Смути, себто упадку московської держави на початку 17-го століття.

На новітній пєдестал вернув цар Петро І. Та не тільки вернув, але ще й виванзував на найбільшій постаті російської історії. За царем прийшли генерали — Суворов Кутузов та інші. Найдовше отягалася з відбронзуванням цариці Катєрини ІІ. Аж в часі першої війни і цариця Катєрина ІІ вернула до збору святих советсько-російської „родіни”.

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

На передодні вибуху Другої Світової Війни, в квітні 1939, появився в офіційнім органі московських комісарів „Ізвестія” палкий маніфест ново-го російського націоналізму. Війники того маніфесту такі: „Советський патріотизм є національний та історичний. Він розпочався з наїздом татар, Александром Невським, і був про до в жуваний Дмитрієм Донським, Мініном, Пожарським, битвою під Полтавою, патріотичною війною 1812... Ми любимо Росію — читаємо там — не тому, що її другі подивляють, але тому, що це є наша батьківщина... Може колись, в далекій будучности, прямування одиниці проявляться в цілій людськості (інтернаціоналізм), однаке для наших часів це тільки мрія...”

І так цей довгий маніфест на переміну вживає слова „патріотизм” советський, патріотизм русський, як одно й то саме поняття. Советський Союз існує тільки для блахмнення малоросів та людей за кордоном. В Советах існує вже тільки одна національна „родіна”.

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

Стали. знов пригадувати Росія. (Кінець)

ПОЗІР! КЛІВЛЕНД, ОГАЙО! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІДЖЕН Пост Імені ІОСИФА Я. ЯКУБЕК

улаштує

ВЕЛИКИЙ ОСІННИЙ БАЛЬ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ на ВЕСТ 14. ВУЛ.

В СУБОТУ, 24. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 24, 1945)

Початок у годині 8-мій ввечером.

Обов'язком всіх українців є прийти на цей великий Баль і запізнатися з тими, котрі були в війні на всіх фронтах як в Європі так і на Паціфіку. Нашою привабливістю на цім бали ми докажемо, що ми з ними так, як вони билися за нас всіх.

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

Замовлення з Кашди треба платити американською валютою.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

СТАРАННЯМ ОБЕДНАНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ТОВАРИСТВ МІСТА НЮ ЙОРКУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 25-го ЛИСТОПАДУ (NOV. 25, 1945)

у Шкільній Авдиторії Св. Юра 217 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY

В годині 7-мій ввечір.

Програма буде проголошена в свій час.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

СТАРАННЯМ ОБЕДНАНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ТОВАРИСТВ МІСТА НЮ ЙОРКУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 25-го ЛИСТОПАДУ (NOV. 25, 1945)

у Шкільній Авдиторії Св. Юра 217 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY

В годині 7-мій ввечір.

Програма буде проголошена в свій час.

Праця для жінок і муштин WANT ADS

Classified Department—BEGON 4-9237—BYANT 9-5552

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Портєра, досвідченого, платня \$40 тижнево. Гоголоєвськ кімнат 406: 95 Broad St., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ОПЕРАТОРОК
on girdles & foundations
постійна робота, 5 днів тижня. Добра платня. Денне світло і воздух у ф-бриці. Прийм. робітничі умовини.
VOGUE FOUNDATIONS
64 Shipman Street, Newark, N. J.
(near William St.)

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
як
КУХАРКОК, ВЕЙТЕРОК,
ЗБИРАЧОК НАЧИННЯ
КУХОННА РОБОТА
Ідальня для робітничих
Харчі і уніформи даємо
NEW YORK TELEPHONE CO.
208 Washington St., N. Y. C.
115 West 42nd St., N. Y. C.
1775 Grand Concourse, Bronx
101 Willoughby St., Brooklyn

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ГОЛОД

Пише: Гелен Г. Доглас у „Дис Монт“.

Ви певно завважили, що на другу половину 1945 року УНРРА не одержала на свою працю потрібної суми грошей. Знищені війною краї просять в нас смальцю, мяса, риби, молочарських виробів, яєць, тощо. А ми обіцявши дати їм все, дотепер мало що зробили. Ми додержали слова тільки в справі пшениці.

Америка обіцяла дати потерпілим від війни народам 100-мільонів фунтів консервованої свинини, але сталося так, що дотепер дала їм всього два мільйони фунтів. Ми обіцяли доставити їм сто мільонів фунтів свинячої тощви, а дали всього дванадцять мільйонів фунтів. Не доставили голлодним людям молочного і яєчного порошку, потрібного дітям і будучим матерям; ми вислали менше половини з 12,500 тон евапорованого молока, якого в нас ждали. Мало того. Нам доведено, що в Європі кінце потрібно зараз 14,000 тон кондензованого молока, а ми вислали всього 1,134 тон. Греція, Польща, Югославія — просили в нас тощо, а УНРРА сказала, що не може цього зробити, бо тако-го для них не призначено.

Америка сказала, що вона потребує харчів. Потрібних європейцям річей бракує також в Америці. І то навіть дуже. Наприклад, ми вже зуживаємо запаси мяса, дробу, яєць, цукру, смальцю і консервованих харчів; ми мусимо годувати домашній фронт. Правда, що покінчення війни з Японією дещо поліпшить справу харчів, але вона всеодно не буде розв'язана. І то на довгий час.

Ми свідомі того, що після шістьлітньої війни і нацистського злодійства визволені народи знаходяться в біді. Це цілком нікого не здивує. Але може здивувати багатьох те, чому саме в Америці бракує харчів. Як то є, що рік тому була надвизка харчів, а тепер ми не в силі вислати таких голлодним людям в Європі.

Багато людей питається, чому це так, що в Америці не було ні посухи, ні іншого нещастя, а є великий брак свинячого, волового мяса і яєць? Цю справу варто розглянути і переконатися, чому власне так є. І то не для того, щоб ко-гось критикувати, а просто тому, щоб знати.

Треба підкреслити факт, що люди, які з'ямаються харчевою справою в Америці, були дуже короткозорі. Керуючи харчевою політикою, вони боялися, що як скінчиться війна, то в нас можуть остати великі запаси поживи. Вони цілком не передбачували того, що такої не буде досить, аби вистарчило для нас, наших збройних сил і голлодних в Європі народів. Наша харчова політика не була похвальною. Якби ми були в такий самий спосіб продукувала амуніцію, то напевно булиб прогнали війну.

Справа продукції харчів була в руках некомпетентних людей, які мало що розумілися на ній і робили такі помилки, що тяжко подумати.

Харчі тримали в складах задовго і вони псувалися до тої міри, що треба було їх викидати. Склади в багатьох випадках були кепські й пожива скоро починала гнити. Їхні книжки находились в не порядку і коли конгрес жадав від керівників поживи інформацій, то такі були дуже неточні.

Перебравши департамент рільництва, Клінтон П. Ендерсон мусів переорганізувати його і заявити публічно, що він не буде вести харчеву справу в такий спосіб, щоб „в хаті були голі полиці“. Він сказав американським фермерам, що ціни на фермерські продукти будуть забезпечені ще якийсь час по війні, та що не маючого боятися надвишки харчів в Америці.

Щодо харчування Європи, то Ендерсон сказав, що „Америка не може годувати цілий світ... але ми будемо помагати їм доти, поки вони налагодять харчеву справу так, що зможуть самі себе виживити“. Президент Труман сказав по своїм повороті з Європи, що „ми мусимо харчувати визволені народи“.

(Закінчення буде.)

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Д-р ВОЛОД. ГАШИЦЬ
УКРАїнський ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel. EGan 3-5066
Уважати: Години: Від 1 до 3 понод.: від 4 до 8 вечір. В неділі і середні дні за попереднім порозумінням.

КОШИКОВІ КАЛЕНДАРІ НА 1946 РІК
У гарних кольорах.
ХРИСТОС НА ГОРІ ОЛИВНІЙ
МАТІР БОЖА
РІЗДВО ХРИСТОВЕ
ЗИМОВИЙ ВИД
ОСІНЬ НА ФАРМІ

Календаріом друковане українською мовою.
Свята означені чітким червоним друком.
Ціна 50 ц. один.
Надешитість треба посилати разом з замовленням:
„СВОБОДА“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Не питаєте „Свободу“ в справі осіб, що їх поміщують під рубрикою „Пошукування“ чи „Шукають осіб“, якщо не подаєте точно числа газети. Не ма в нас спромоги тратити час на те, щоб перевертати річник, чи числа з кількох місяців і шукати за адресою чи точним прізвищем і тим подібним.

Нантікоок, Па. — Адресуйте до страого краю, себто до Галіччини, як адресували передше, а тільки напишіть на конверті нагорі англійськими буквами „USSR“ а під тим „Західна Україна“. Потім напишіть по українськи адресу та імя особи. Добре подати назву давнього повіту, бо це допоможе пошті скорше зорієнтуватись.

О. Касюхнич, Вінніпег, Ман. — „Мазепинка“ є взята зі збірки новел, що появилася друком у Празі. Адреси не знаємо.

В. Д. Кіфтон, Н. Дж. — Пишете, що Вам завертають листи з Вашого села, що тепер є під Польщею, з зазначенням, що „вийшло до Росії“. Де та Росія, тяжко їй і нам вгадати в теперішній обставинах, як не знаєте нічого ближче. Могиб написати до советської амбасаді в Вашингтоні й питати їх. Або заждіть, аж до Вас наїдуть, якщо мають Вашу адресу. Тяжко в таких випадках радити, як поступити, бо не знати певно, що з тими нашими людьми там діється, чи вони в Україні, чи в Росії, на Сибірі, чи де там.

А. Ч. — Краще подавати чисту правду. Ніхто не візьме нікому за зле, коли було 1,400 осіб на вічу, а написано 1,500, чи як було 220, а напише 250. Ніхто так точно не рахує, але не треба пересаджувати на сотки, де були десятки, а на тисячі, де були сотки. Кожний завважить, що написано неправду, як подається, що галя „за“

ОКУЛЯРИ

Як ви хочете мати гарні окуляри по уміркованій ціні, зайдіть до:

LEO SPINGARN, OPTICIAN
Successor to
J. H. MESSINGER
Established in 1888
130 FIRST AVE., NEW YORK
мешкаємо 1-ю і 8-мою улицею
COMPLETE OPTICAL SERVICE!
Отваримо щоденно до 7 г. вечір.
У п'ятницю закрито. В неділю від 10:00 до 2 г. пополуночі.
Telephone: AL 4-4015

ТРАПЛЯЄТЬСЯ ЩАСТЯ!

НА ПРОДАЖ СКЛЕП ГРОСЕРІЯ-ДЕЛІКАТЕСЕН
справу дуже добрий оцінки, також DINNER в дуже бизнесовій оцінці.
BAGGERS на Гайлене. Також ФАРМИ І ДОМИ в різних оцінках.
Купити або продати, що ви маєте, чи чого вам потрібно.
Купити або продати до STEPHEN D. SATZEWICH
адреса: 32 East 7th Street, New York City
Цей лист, який український Real Estate аскаційний офіс у місті Нью-Йорку
Ви можете продати, що ви маєте і можете купити, що ви хочете, а також розділити, що хочете.
ЦЕ Є ПІВАНДА
STEPHEN D. SATZEWICH
32 East 7th Street, New York City
Tel. GRamercy 3-0713

повнена по береги“, а вона була заровнена тільки до половини. Треба у всьому старатися подавати правду, солодка вона чи гірка. Так буде краще для справи і громади.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від 86, відбудуться в неділю, 18. листопада, за адресою по Ст. Божій, де зазначено. Просимо догукуючих членів вирішати всі задержки до кінця року. — Секретар.

ПАСЕРК, Н. Дж. — Місячні збори Бр. ім. Тараса Шевченка, від 42, відбудуться в неділю, 18. листопада, в годині 2. пополуночі, в льоканні при Тора і Карбон уа. Уряд просить членів прийти на збори, бо є багато важних справ до вирішення. — За уряд: П. Головачук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Я. — Укр. Нац. Зап. Тов. Листер, від 361, повідомляє всіх своїх членів, щоб взяли масову участь у цих місячних зборах, що відбудуться в суботу, 17. листопада, в год. 8. вечір, в церковній галі, 28 1st 7. вул. Обов'язком кожного члена є взяти участь в цих зборах тому, що будуть ршати дуже важні справи і буде приготування до бизнесових і виборчих зборів. — За уряд: М. Малетич, предс.; П. Кучма, фін. секр.; І. Галичич, кас.; В. Павліт, рек. секр.

БОЛІНІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набрялі жили, болотні ноги, фиброзит (запалення жила), напухлі або болотні коліна чи кисточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими сироватковими методами без операцій. Лікуємо згубленням літок і мотилів.
Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8. вечір; вівторки і п'ятни. від 1. до 6. вечір; в сер. від 1. до 5. вечір; в суб. від 12. до 4. понод. В нед. і свята нема уряд. годин.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею!
ENdicott 2-9178
СПЕЦІАЛІСТ В БОЛІНІГ.

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять від недомогання шлунка й випробували кошові ліки й зеля, а не найшли полегшити. Тим усім поручаємо спробувати даром Зеля Мілerton, котрий не запорюється ні заритися, а споживається в натуральній формі. Пожити пробку переконайтеся, як скрутно діють в недомоганнях шлунка, як квас шлунка, газу, нестерпності, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомогання, котрі походять з цього травлення. Щоб переконайтеся, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта по знижених цінах.
[] \$1.00 за 1 коробку Мілertonу
[] \$1.50 за 2 коробки Мілertonу
[] \$2.00 за 3 коробки Мілertonу
Питаєте за зйлами Мілertonу у вашій суспільній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до:
J. S. MILLER, Inc., Dept. U.
P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J.
Single package not sent C.O.D.
Small postage stamps acceptable.
Ці ціни важкі лише при замовленні просто з головної офісу.

ВУНСАКЕТ, Р. Ап. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від 206, відбудуться в неділю, 18. листопада, в 1. годині пополуночі, в пароліній сали, 74 Геррис Еве. Просимо всіх членів прийти на ці збори точно на означений час, бо будуть важні справи до обговорення і подання. Тому, як сали в 3. годині буде занята іншими, наші збори перенесуться коротко. — І. Скопач, предс.; І. Козольський, секр.

КІВЛЕНД, О. — Тов. Згода, від 358, повідомляє, що збори відбудуться 18. листопада, в годині 2. пополуночі, в У. Н. Домі на 14-й вул. Просимо о численну участь. — Параскевія Молодець, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від 288, відбудуться в неділю, 18. листопада, в годині 12. або зарав по Ст. Божій, в галі на розваляній при Тора і Карбон уа. Уряд просить членів прийти на збори, а догукуючих просить вирішати свої вкладки. — За уряд: Ю. Заглицький, предс.; М. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

10-АКРОВА КУРЯЧА ФАРМА, гросерія, склеп з цукорками, в містечку, дім з найновішими урядженнями. Власник продасть дешево з причини старості.
СКЛЕП З ЛІКАРНИ — бонігас, близько озера, до спродажі дешево з причини непорозуміння в родині.
55-АКРОВА КУРЯЧА ФАРМА — дім на 8 кімнат, майже нові будинки, увесь інвентар, уся машинерія. Продає старець дуже дешево.

Зголосуйтеся до!

JOSEPH BEKARCIAK

112 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY

СВЯТОЧНІ ПОДАРУНКИ

Хочете дати своїм кривним чи приятелям гарний Різдвяний дарунок? Хочете їм зробити милу несподіванку? Дайте їм дарунок українського мистецтва зі склепу:

UKRAINIAN ART & NOVELTY SHOP
181 Second Ave. (between 11 & 12 Str's)th New York 3, N. Y.

Поштові замовлення приймаємо на такі речі:
БЛЮЗКИ на білому або жовтому матеріалі, кошовий заір \$17.50
Просимо зазначити, яке бажаєте число блюзки.
КРАВАТКИ вишивані на червоному, чорному або синьому тлі \$10.00
ДІТОЧІ СУКОНОЧКИ або **БЛЮЗОЧКИ** вишивані або смайкінг, 1 і 2-ге число \$ 8.50
3 і 4-те " \$10.50
5 і 6-те " \$12.50
ХУСТОЧКИ вишивані на льняній полотні \$ 1.50
ХУСТОЧКИ ручно мальовані в трьох розмірах: великі вечірні \$ 2.00
звичайного виміру \$ 1.50
діточі \$ 1.00
ШАЛІКИ ручно мальовані в ційці або орнаменти: вечірні \$12.50
звичайні для щоденного вжитку \$ 6.00
в машинній коралками (сваєнс) \$10.00
ЛІЛЬКИ: пара, козак і козачка, 7 цилів \$ 4.00
пара, козак і козачка, 11 цилів \$12.00
великі шаліки дитячі, 32 цилів \$25.00
РУШНИЧКИ гостинні (гост тавис) з меншою вишивкою з більшою вишивкою \$ 1.50
з більшою вишивкою \$ 2.50
ПУДЕРНИЧКИ з вишивкою вставленою на верх пудернички \$ 2.50
Разом зі замовленням просимо вислати належність. Без заплати згорн, замовлень не висилаємо.

Хто може склеп відвідати, той може побачити багато більше гарних річей, як мальовані вази, вишивані обрус, серетки, тачки, плаші, гузики, гречинки та інші.

Важне для СВЯЩЕНИКІВ І ДЯКО-ВЧИТЕЛІВ. Маємо на складі „Чини св. Тайн“ зборані в одній книжці, ціна готівкою \$2.00, а опакування 10 центів. Приходіть або пишіть до **UKRAINIAN ART & NOVELTY SHOP** на вище згадану адресу.

УМІРКОВАННЯ

Наші ціни є умірковані. Це треба конче зазначити, бо репутація, яку ми маємо щодо крайшої услуги, могла би когось навести на думку, що за наші услуги ми ждаємо значно багато.

На ділі наші услуги є для всіх і тому наші ціни є для всіх приступні.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 14 E. 28th St., Bayonne
Phone: BErgon 4-5989 BAYonne 3-0540

ШУКАЮТЬ ОСІБ

Хто небуває, що знає, де перебуває тепер John Iwanets, хай зголоситься до: John J. Johnson, 507 Bedford Road, Pleasantville, N. Y.

ЛАНОВИК ДМИТРО з Якошев Тернопільщини, Галичина, що находитесь тепер під американським задою в Німеччині, пошукує за стрічком **СТЕФАНОМ ЛАНОВИКОМ** і тіткою **ОЛЕНОЮ МЕЛЬНИЧУК**, які замешкують в місті Шіаго, або околиці. Хто про них знає, або лони самі, хай пишуть до:
WALTER BUTKOWSKY
17 James Ave., Jersey City 6, N. J.

ПОШУКУВАННЯ

1) **Мандуцький Микола** з Перемішля пошукує сестри і швагра **Стефана Олійника**, мабуть живуть у Дітроїт, Міш.
2) **Іванко Дмитро** з села Каубовиць пошукує вуйка **Івана Стефановича**. (В листі сказано: Я був вивезений німцями на примусову роботу. Мав 15 діт. Вже п'ятий рік на чужині. Вдома все згоріло. Родина збланила на далекий Схід. Не маю до кого звернутись і котів би від вуйка помочі).
3) **Курис Богдан** з села Середнє, пов. Підгайці, пошукує: вуйка **Евгена Клоба** та тету **Ольгу Чудович** з дому Клоба.
Кривних і знайомих ось тих осіб просимо писати листи та передавати їх до: **United Ukrainian American Relief Committee**, Box 1661, Phila. 5, Pa.

Антонішак Микола і **Іван** з села Журшин, повіт Ліско, які втікали до Америки, пошукує **Фертак Ільо**. Писати на адресу: **Fertak Elias**, 33 rue St Andre 33, Montigny les Metz, (Moselle), France.
Синяк Стефан пошукує свою тету **Станіну Аграфію** з повіту Ярослав. Перед війною жила в Brooklyn. Згодішиться на адресу: **Syniar Stefan**, Usin "Lobo" St. Symphonien-d'Ozon (Isere), France.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАїнські ПОТРЕБНИКИ
Обслуа шира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: EGan 3-0000

НЕ ВИДАВАНЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЦІЛІЙ дещо з вашого забезпечення.
Ми улажуємо прекрасні ЦІЛІЙ ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині клієнт:
KAIN MORTUARIES, INC.
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
E. H. VRELAND, Mgr.
88 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone BElgion 3-6762

ІВАН БУНЬКО
УКРАїнський ПОТРЕБНИК
заряджує погребам по ціні такій як ОБСЛУГА НАКРАЩА.
JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Rigified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАїнський ПОТРЕБНИК
Займається похоронами
8 BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL,
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 185 St.)
BRONX, N. Y.
Tel: MEtrose 8-6577

На здивування Губерта, Тарзан легко підніс раненого чоловіка і сказав: „Ти показуй дорогу, а я буду його нести“.

Коли Джена зрівналася в ході з ними, Конрад знову відкрив очі.

„Губерте!“ — вистогнав він — „Остережи їх перед небезпелею. Дівчину... вона надто гарна.“ І він попав знову в обморок.

Губерт вплив свої очі в Джена. Вона справді була красавиця. Може це й вийде ліпше, ніж він сподівався.